

ZARZĄDZENIE

Dnia 13 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

W odpowiedzi na pismo skazanego J. G. z dnia 11 grudnia 2023 r. oraz pismo jego obrońcy z dnia 14 maja 2024 r., zawierające sygnalizację wznowienia z urzędu postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 7 listopada 2021 r., sygn. akt II AKa 104/21, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 29 grudnia 2020 r., sygn. akt III K 120/19 – poinformować skazanego i jego obrońcę, że nie stwierdzono uchybień obligujących do wznowienia z urzędu wyżej wskazanego postępowania.

UZASADNIENIE

Wznowienie postępowania z powodu uchybień, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., możliwe jest wyłącznie z urzędu (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, OSNKW 2005, z. 5, poz. 48). Z tych względów strona – nie dysponując w tym zakresie własnym wnioskiem o wznowienie postępowania – może, w oparciu o treść art. 9 § 2 k.p.k., zasygnalizować organowi procesowemu potrzebę podjęcia czynności z urzędu.

Wobec powyższego, złożone przez skazanego i jego obrońcę pisma należało potraktować jako inicjatywę przewidzianą w art. 9 § 2 k.p.k.

J. G. -S. w uzasadnieniu swojego wystąpienia podniósł, że postępowanie odwoławcze w ww. sprawie dotknięte jest bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Motywując to stanowisko skazany wskazał, że w wydaniu wyroku zapadłego w postępowaniu apelacyjnym udział brała SSO L.H., delegowana do Sądu Apelacyjnego w Krakowie na podstawie delegacji Ministra Sprawiedliwości. W ocenie skazanego, mechanizm delegowanie sędziego przez Ministra Sprawiedliwości nie jest zgodny z Konstytucją RP i narusza prawo strony do rozpatrzenia sprawy przez sąd niezależny, niezawisły i bezstronny. Skazany przedstawiając swoje stanowisko odwołał się m.in. do uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/2020), a także orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Obrońca skazanego w pierwszej kolejności podniósł, że potrzeba wznowienia postępowania w rzeczowej sprawie powstała w związku z wyrokiem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 23 listopada 2023 r. (nr 50849/21) – i w tym zakresie odwołał się do przesłanki wznowieniowej z art. 540 § 3 k.p.k. W uzasadnieniu wniesionego pisma wyjaśnił, że wznowienie postępowania w przedmiotowej sprawie łączy z wystąpieniem bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w postaci nienależytej obsady sądu. W tym aspekcie podniósł, że *„w wydaniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie brała udział SSA L.H., która została powołana na stanowisko na wniosek nowej KRS, a to oznacza, iż zdaniem skazanego doszło do naruszenia prawa do sądu ustanowionego ustawą”*. Obrońca przytoczył również treść uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/2020).

Odnosząc się do pisma, którego autorem jest skazany J. G., należy odnotować, że Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 28 października 2022 r., sygn. akt III KK 465/22, oddalił kasację obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadną. W toku postępowania kasacyjnego, Sąd Najwyższy, mając na uwadze orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, rozpoznał kasacyjny zarzut zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., który powiązany został z okolicznością delegowanie sędziego przez Ministra

Sprawiedliwości. W piśmie z dnia 11 grudnia 2023 r. skazany powielił ten zarzut, odwołując się do trzech wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, z których dwa w ogóle nie odniosły się do kwestii delegowania sędziego, a jeden dotyczył wstecznej autoryzacji delegowania sędziego i to przez prezesa sądu, nie zaś problematyki delegowania sędziego przez Ministra Sprawiedliwości (zob. też uwagi do uchwały połączonych izb Sądu Najwyższego zawarte w części niniejszego uzasadnienia poświęconej pismu obrońcy). Rzecz jednak przede wszystkim w tym, że zgodnie z dyspozycją art. 542 § 4 k.p.k., wznowienie postępowania nie może nastąpić z powodu uchybień stanowiących bezwzględne przyczyny odwoławcze wymienione w art. 439 § 1 k.p.k., jeżeli były one przedmiotem rozpoznania w trybie kasacji. Stąd też analizowane wystąpienie skazanego nie mogło doprowadzić do wznowienia z urzędu wyżej wskazanego postępowania.

Również inicjatywa obrońcy skazanego nie mogła przynieść rezultatu oczekiwanego przez jej autora. Sędzia L.H. w dacie wyroku wydanego przez Sąd Apelacyjny w Krakowie – wbrew twierdzeniu obrońcy – nie była sędzią tego sądu, lecz sędzią Sądu Okręgowego w Krakowie. W składzie orzekającym organu *ad quem* sędzia L.H. zasiadała na mocy delegacji Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 października 2021 r., na podstawie której, w oparciu o art. 77 § 1 pkt 1 u.s.p., delegowano ją do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie od dnia 1 listopada 2021 r. na czas nieokreślony. Wskazana w piśmie obrońcy uchwała składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/2020) – podobnie jak przywołany przez obrońcę wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie 50849/21 – nie odnosiły się do kwestii udziału sędziów delegowanych w składach orzekających. Obrońca w swoim piśmie odwołał się więc do okoliczności, które w przedmiotowej sprawie nie miały miejsca, stąd też poczyniona przezeń sygnalizacja nie mogła stanowić asumptu do zastosowania instytucji wznowienia. Nadto, problematyka należytej obsady sądu była przedmiotem oceny Sądu Najwyższego w toku postępowania kasacyjnego, o czym była mowa powyżej (art. 542 § 4 k.p.k.).

Podsumowując, analiza pisma skazanego i jego obrońcy nie wykazała, aby w sprawie J. G. zaistniały okoliczności implikujące konieczność wznowienia postępowania z urzędu, w szczególności z powodu bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Jak już wyżej wyjaśniono, wznowienie postępowania z powodu uchybień, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., może nastąpić tylko z urzędu, zaś inicjatywa strony może sprowadzać się jedynie do zasygnalizowania organowi procesowemu uchybienia należącego do katalogu bezwzględnych przyczyn odwoławczych, w celu podjęcia przez ten organ działania z urzędu (art. 9 § 2 k.p.k.). Stąd też, w przypadku uznania, że sygnalizowane przez stronę uchybienie w sposób oczywisty nie wystąpiło, jak również w sytuacji gdy wznowienie takie nie jest prawnie dopuszczalne, wystarczy poinformować podmiot sygnalizujący o braku możliwości wznowienia postępowania z urzędu, względnie wydać w tym przedmiocie niezaskarżalne zarządzenie, co też uczyniono w niniejszej sprawie.

[PGW]

[ms]